

Asia: VN/10164/2019

Lausuntopyyntö vaativan sijaishuollon uudistamistyöryhmän ehdotuksesta hallituksen esitysluonnokseksi lastensuojelun vaativaa sijaishuoltoa koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Esitetään lisättäväksi uusi 2 momentti pykälään 4 a § Lapsen oikeus tasapainoiseen kehitykseen ja hyvinvointiin. Selkiyttääkö ehdotus lapsen kasvatuksen, valvonnan ja huolenpidon sekä perusoikeuksiin rajoavien rajoitusten rajanvetoa? Jos ei, miten säännöstä tulisi muuttaa?

Eduskunnan oikeusasiamiehen määäämien tarkastuskäyntien ja lastensuojelulain muutosten jälkeen on käyty paljon keskustelua siitä, missä on kasvatuksellisen rajoittamisen ja perusoikeuksiin puuttuvan rajoittamisen raja. Uudessa momentissa pyritään selkiyttämään tätä rajaa ja se onnistuu hyvin.

2. Esitetään säädettäväksi lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden asiakasmitoitus 35 lasta/sosiaalityöntekijä (13 b §). Mitä vaikutuksia näette ehdotuksella olevan?

Lastensuojelun suuret asiakasmäärät ovat parhaimmillaan johtaneet siihen, että kunnissa on alettu pitkäjänteisesti kehittää lastensuojelutyötä. Hämeenlinnassa aloitettiin systeemisen työskentelymallin kehittäminen v. 2016. Tällä hetkellä sekä avo- että sijaishuollossa työskennellään systeemisisä tiimeissä. Siten lapset eivät ole vain sosiaalityöntekijän asiakkaita vaan kokonaisen tiimin asiakkaita. Työskentelyn kehittäminen suhdeperusteiseksi ja entistä aktiivisemmaksi muutostyöksi on Hämeenlinnassa osaltaan vaikuttanut siihen, että lastensuojelun asiakkuuksia on voitu onnistuneesti päättää, avohuollon asiakkuudet ovat vähentyneet ja osalla tiimeistä on jo pienempi asiakasmäärä kuin 35 lasta/sosiaalityöntekijä.

On totta, että lapsen ja hänen perheensä kannalta olisi ihanteellista, jos sama sosiaalityöntekijä voisi jatkaa lapsen asioista vastaavana sosiaalityöntekijänä koko lapsen asiakkuuden ajan. Ainakaan Hämeenlinnassa se ei ole realistinen vaihtoehto. Avo-, sijais- ja jälkihuollossa on kussakin omat sosiaalityöntekijänsä.

Sosiaalityöntekijöiden rekrytointi lastensuojeluun on ajoittain erittäin haastavaa. Avo-, sijais- ja jälkihuollon sosiaalityöntekijän työt ovat niin erityyppisiä, että sosiaalityöntekijät hakeutuvat tietoisesti tiettyyn tehtävään. Sosiaalityöntekijät työskentelevät samassa työpaikassa yleensä korkeintaan muutamia vuosia, joten siitäkin näkökulmasta ehdotus on epärealistinen.

Lastensuojelun sosiaalityön tehtävät ovat juridisesti tarkoin määriteltyjä ja vaativia, mutta myös tästä näkökulmasta katsottuna erilaisia: lastensuojelun eri kohdissa on hallittava erilaisia asioita.

Kunnissa koetaan, että sosiaalityöntekijöiden saatavuus on ajoittain iso ongelma. Kunnissa on tehty paljon palveluiden muutoksia ja kehittämistyötä, jotta asiakasmäärät olisivat kohtuullisia. Siksi emme usko, että lastensuojelun asiakasmäärän säateleminen lailla tekee sosiaalityöntekijöiden rekrytoinnista yhtään helpompaa. Lisäksi on huomioitava, että sijaishuollossa 35 lapsen asiakasmäärä voi olla edelleen liian suuri.

3 a. Vastaavatko 15 §:n täsmennykset tätä tavoitetta?

Kyllä pääosin

3 b. Mitä käytännön vaikutuksia näette ehdotuksella olevan?

Pykälän alussa todetaan yleisluontoisesti ”tarvittaessa järjestettävä lapsen tutkimus ja hoito- ja terapiapalveluja”. Vasta myöhemmässä lauseessa mainitaan, että mm. mielenterveyspalveluita on järjestettävä viivytyksettä, mikä on tavoite.

Nopeasti ei saada muutoksia aikaa yhteistyössä.

Lastensuojelun yhteistyö perustason mielenterveyspalveluiden ja lasten- ja nuorispsykiatrian kanssa on hyvin erilaista riippuen kunnasta ja sairaanhoitopiireistä. Lapset joutuvat odottamaan hoitoon pääsyä ajoittain pitkäänkin. Osastohoitoon on hyvin vaikea päästä ja hoitotaksot ovat usein lyhyitä tutkimusjaksoja. Erikoissairaanhoidossa on odotus, että lastensuojelu ”paikkaa” sairaanhoidon puutteita esim. sijoittamalla lapsen, joka huonon vointinsa takia ei voi palata kotiin. Lastensuojelussa sanotaan nuoren olevan itsetuhoinen, kun nuorisopsykiatri kuvaa häntä ”huomion hakuseksi”. Sijaishuollossa olevien lasten on vaikea päästä terapiaan, kun heidän tilanteensa ei vaikuta koskaan olevan ”vakiintunut”. Vammaispalveluiden kanssa on eri näkemyksiä siitä, milloin lapsi on riittävän vaikeavammainen saadakseen vammaispalveluita. Lastensuojelulain muutos tuskin muuttaa nykyistä ja pitkään jatkunutta tilannetta lasten ja nuorten kannalta nopeasti paremmaksi.

Lastensuojelun ja terveydenhuollon yhteistyö ei liene kohene, kun lastensuojelusta pyydetään kirjallisia perusteluja, miksi lapsi ei ole autettavissa terveydenhuollon keinoin. Sen sijaan se voi tehdä näkyväksi ajattelutapojen ja odotusten eron, mutta miten se auttaa lapsia ja nuoria?

4. Ehdotuksessa esitetään säädettävän lapsen sosiaalihuollon asian vireille tulosta voimassa olevan lastensuojeluasian vireille tulon sijaan. Tavoitteena on, että tämä vahvistaisi sosiaalihuollon palvelutarpeen arvioinnin ensisijaisuutta. Onko ehdotettu sääntely tarkoituksenmukainen asetetun tavoitteen kannalta?

Kyllä

Vapaamuotoiset huomiot kohdasta 4

Erinomainen muutos. Tämä on tärkeä muutos siksi, että lastensuojelun rooli sosiaalihuollon kentässä asettuu oikeisiin mittasuhteisiin. Hämeenlinnassa on jo vuosia ollut vain yksi lapsiperheiden

palvelutarpeen arvioinnin tiimi, joka arvioi myös mahdollista lastensuojelun tarvetta. Suurin osa lastensuojeluilmoituksista ei johda lastensuojelun asiakkuuteen.

5. Ehdotuksessa esitetään lastensuojelun asiakkuuden päättymisestä säätämistä. Mitä käytännön vaikutuksia tällä säätelyllä olisi?

Hyvä muutos, koska nyt lastensuojelun asiakkuudella on selkeä alku ja loppu.

6 a. Arvioitko ehdotetun säädöksen johtavan käytännössä avohuollon palvelujen kehittämiseen?

-

6 b. Miten arvioitte tämän tavoitteen toteutuvan ehdotetun säännöksen avulla?

Tällaista työtä on tehty jo nykyisen lain puitteissa, esim. tehostettuna perhetyönä tai kotiin vietävänä perhekuntoutuksena. Sitä on käytetty nimenomaan sellaisissa tilanteissa, joissa lapsen/lasten sijoitus on lähellä ja kaikki osapuolet sitoutuvat työskentelyyn. Hämeenlinnassa järjestetään myös omana työnä kotiin vietävää perhekuntoutusta. Siten kehittämistyötä on tehty jo ennen tätä uudistusta. Perheiden kannalta pykälän muuttaminen voi tehdä vielä selvemmäksi sen, mitä tavoitellaan.

7. Sijaishuoltopaikan valintaa koskevaa säätelyä ehdotetaan täsmennettävän. Sijaishuoltopaikan valinnassa tulisi aina arvioida yksilöllisesti lapsen etu, lapsen tarpeita vastaava kuntoutuksellinen osaaminen ja lapsen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja muun opetuksen sekä siihen tarvittavan tuen varmistaminen. Millaisia vaikutuksia näette ehdotetulla säätelyllä olevan sijaishuoltopaikan valintaan ja sitä koskevaan päätöksentekoon? Onko pykälän säätely asetettujen tavoitteiden näkökulmasta riittävä?

Kuten työryhmän raportissa todetaan 80% sijaishuoltopaikoista on yksityisiä palveluntuottajia. Kanta-Hämeessä kilpailutetaan sijaishuollon laitoshoidon paikat säännöllisin väliajoin. Kunnissa todellinen tilanne on useimmiten se, että sijaishuoltopaikan valinnassa joudutaan tyytymään siihen, mitä on saatavilla. Toki pyritään löytämään lapsen erityisiin tarpeisiin soveltuva sijoituspaikka, mutta ajoittain se on haastavaa, koska paikkoja ei yksinkertaisesti ole vapaana. Tähän tosiasiaan ei pystytä vaikuttamaan lastensuojelulain entistä tiukemmille säädöksillä. Sosiaalityöntekijän tavoitteena on aina löytää juuri tälle lapsella soveltuva sijoituspaikka, jossa voidaan työskennellä lapsen, hänen perheensä, sosiaalityön ja muiden tahojen kanssa suunnitelmallisesti ja niin pitkään kuin on tarpeen. Realismia on se, että tämä ei usein onnistu. Tavoitteet ja pykälän säätely voivat olla kohdillaan, mutta aina ei ole tarjontaa, josta voi valita juuri tälle lapselle sopivimman paikan.

8. Lapsen sivistyksellisten oikeuksien toteutumisen tukemista ehdotetaan vahvistettavan erityisesti sijaishuollon aikana (49 a §, 50 §, 52 a §, 57 § ja 60 d §). Miten ehdotettu säätely vastaa lapsen sijaishuollon aikaiseen tuen tarpeeseen perusopetuksen ja toisen asteen tutkinnon suorittamisessa?

Tämäkin on hyvä muutos. On tärkeää, että jo sijoituspaikkaa etsittäessä otetaan vahvasti huomioon lapsen varhaiskasvatus, perusopetus ja toisen asteen opiskelu ja asiakassuunnitelmaan kirjataan, miten lapsen sivistyksellisistä oikeuksista huolehditaan. Näin on toimittu nytkin ja lapsen tuen tarpeet on pyritty huomioimaan, mutta säätely korostaa tätä tavoitetta. Myönteistä on myös se, että sosiaalityöntekijän rinnalla sijaishuollon muiden työntekijöiden (esim. sosiaaliohjaajat) rooli tunnustetaan yhteistyön tekemisessä.

9 a. Onko 49 a §:n säätely vaativasta sijaishuollosta tarkoituksenmukainen ja toteutettavissa käytännössä?

Kyllä pääosin

9 b. Mitä käytännön vaikutuksia ehdotuksella olisi?

On hyvä, että lakiin on sisällytetty määritelmä vaativasta sijaishuollosta. Laitoksia ja kuntien ja sairaanhoitopiirien palveluita ohjataan hyvään integroituun yhteistyöhön. Samalla sosiaalityöhön on saatu raamit, mitä tarkoittaa vaativa sijaishuolto, koska yhä useampi lapsi tarvitsee vaativan sijaishuollon sijoituspaikkaa. Käytännön toteutuksena tämä vaatii aikaa.

Lyhyellä aikavälillä ei voi odottaa suuria muutoksia. Pykälä ohjaa pitkällä aikavälillä eri toimijoiden yhdessä suunniteltuun tavoitteelliseen työskentelyyn lapsen asiassa. Nykyisin eri toimijoiden yhteinen työskentely voi olla hyvin erilaista eri puolilla Suomea; joillakin alueilla sujuu kohtuullisen hyvin, joillakin alueilla huonosti. Työryhmän taustaperusteluissa kaavaillaan myös henkilöstömitoituksen tarkistamista, mikä lienee välttämätöntä, jos halutaan toteuttaa kuvatuista sijaishuoltoja. Kunnille ja tuleville hyvinvointialueille merkitsee sijaishuollon kustannusten nousua.

10. Selkeyttääkö ehdotettu muotoilu erityisen huolenpidon jakson hoidollista ja kuntouttavaa sisältöä?

Kyllä

Vapaamuotoiset huomiot kohdasta 10

-

11 a. Vastaako ehdotettu muotoilu näihin tavoitteisiin?

Kyllä

11 b. Millaisia vaikutuksia erityisen huolenpidon jakson pidentämisellä olisi?

Sijaishuollon työskentelyn kannalta on helpottavaa, kun on tiedossa mahdollisuus pidempään erityisen huolenpidon jaksoon. Nykyisin jakson alkamista joutuu odottamaan pitkäänkin. Lasten ja nuorten pulmat ovat sellaisia, että kuukausi tai kolmekin kuukautta saattaa olla vielä liian lyhyt aika tilanteen kääntämiseksi oikeaan suuntaan.

12. Erityisen huolenpidon jakson päätöksenteko: Millaisia vaikutuksia olisi nykyisen päätöksentekorakenteen (30 + 60 vrk) muuttamisella siihen, että jatkossa yksi päätös mahdollistaisi enimmillään 90 vuorokauden erityisen huolenpidon jakson ja sen jälkeen tarvittaessa enimmillään toisen 90 vuorokauden jakson?

Päätökseen liittyvä monialainen valmistelu on nykyisellään jo vaativaa, mutta pidennetty jakso ei sinänsä muuttaisi päätöksenteon rakennetta.

13. Onko ehdotettu erityisen huolenpidon asumisyksiköiden henkilöstöresurssi (59 a §) riittävä?

Kyllä

Vapaamuotoiset huomiot kohdasta 13

-

14 a. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Kyllä

14 b. Mitä vaikutuksia sillä olisi?

Vastaa nykyistä tilannetta ja on hyvä ratkaisu. Ratkaisu antaa mahdollisuuden siihen, että tulevilla hyvinvointialueilla jokin kunnallinen lastensuojelulaitos voi ryhtyä järjestämään erityisen huolenpidon jaksoja. Lapsi joutuu odottamaan erityisen huolenpidon jakson aloittamista edelleen.

15. Miten 11 luvun säännökset rajoituksista toteuttavat sijaishuollossa olevien lasten perus- ja ihmisoikeuksia?

Täsmennetyt säännökset toteuttavat hyvin lapsen perus- ja ihmisoikeuksia. Säätelyn toteuttaminen on kuitenkin vaativaa ja edellyttää lastensuojelun esimiesten, sosiaalityöntekijöiden ja laitosten työntekijöiden jatkuvaa kouluttamista (vuosittain).

Hyvä toteuttaminen edellyttää hyvää valvontaa: sosiaalityöntekijöiden ja muiden lastensuojelun työntekijöiden on oltava valppaana, kuunneltava tarkoin lasta ja oltava koko ajan hereillä siitä, mitä laitoksessa tapahtuu.

On edelleen paljon laitoksia, jotka eivät pysty toteuttamaan 69a§:n vaatimuksia.

63 § Yhteydenpidon rajoittamista koskeva päätös

Selkeä säädös. Aiempaan verrattuna kiireelliset tilanteet on erotettu tarkemmin.

65 § Aineiden ja esineiden haltuunotto

Pykälän 2. momentissa on täsmennetty mitä aineita, esineitä tai muita hyödykkeitä voidaan ottaa haltuun. Hyvä täsmennys ja vastaa nykypäivää.

66 § Henkilöntarkastus

Hyvät täsmennykset.

68 § Kiinnipitäminen

Työryhmän raportissa kuvataan laajemmin sitä, miten ennakoinnilla ja muilla keinoilla voidaan välttyä kiinnipidoilta. Uudessa pykälässä tarkennetaan kiinnipito 'lyhytaikaiseksi' ja puututaan hyvin toistuviin kiinnipitoihin.

69 § Liikkumisvapauden rajoittaminen

Uudessa pykälässä täsmennetään rajoitustoimenpiteen päätöksentekoa ja säädetään tarkemmin rajoituksen kestosta (estetään päätösten ketjuttaminen) ja huolehditaan lapsen oikeudesta perusopetukseen, ulkoiluun ja ylipäättään mielekkääseen tekemiseen rajoituksen aikana. Hyviä täsmennyksiä.

69 a § Luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttaminen

Tämän pykälän muotoilu ei täytä tavoitetta riittävän hyvin edelleenkaan. Työryhmän raportissa on hyvin kuvattu, että laitoksella on ensisijainen vastuu, he ryhtyvät välittömästi etsintään ja pyrkivät ennakoimaan tilanteita eivätkä ensimmäiseksi ota yhteyttä sosiaalipäivystykseen virka-ajan ulkopuolella. Todellinen tilanne on tällä hetkellä kokonaan toinen. Monilla laitoksilla ei ole resurssien takia mitään mahdollisuutta etsintään tai he pystyvät etsintään vasta useiden tuntien kuluttua.

Lisäksi virka-ajan ulkopuolella ollaan usein yhteydessä automaattisesti sosiaalipäivystykseen ennen kuin laitos on tehnyt mitään lapsen etsimiseksi.

70 § Eristäminen

Eristäminen on niin raju rajoitus, että on hyvä korostaa kiireellisyyttä ja rajoittaa eristämisen aika mahdollisimman lyhyeksi.

72 § Erityiset rajoitukset erityisen huolenpidon jakson aikana

-

17 a. Toteuttaako säännös tätä tavoitetta?

Kyllä pääosin

17 b. Millaisia vaikutuksia ehdotetulla 71 §:ssä säädetyillä erityisillä rajoituksilla näette olevan lapsen päihdehoidon ja -kuntoutuksen toteuttamiseen?

Lasten päihdehoito on yksi lastensuojelun vaikeimmin toteutettavia asioita. Laitoksia ei ole riittävästi ja paikkojen vapautumista joutuu usein odottamaan pitkään.

Uusituissa pykälissä on paljon sekä lisäyksiä ja täsmennyksiä aiempaan. On tärkeää, että lasten päihdehoito huomioidaan erillisenä kokonaisuutena ja rajoituksistakin säädetään vielä erityisesti. Se ei kuitenkaan poista tuota aiemmin mainittua ongelmaa ja säädöksen asiakkinen toteuttaminen vaatii lastensuojelun sosiaalityöntekijän hyvää valvontaa.

18. Miten 69 a §:ssä ehdotetut muutokset mahdollistavat luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttamisen?

Pykälän olisi pitänyt olla vielä tiukempi ja täsmällisempi -kuten työryhmän perustelut- jotta laitokset ryhtyisi muuttamaan toimintakäytäntöjään ja kantaisi vastuunsa. Osa laitoksista toimii todella hienosti, osa ei kykene tähän mitenkään ja osa vaikeasti.

19. Miten tehokkaasti ehdotettu 73 §:n mukainen säännös toteuttaa eristämisen täytäntöönpanon valvontaa?

Sosiaalityöntekijän on välittömästi reagoitava saatuaan tiedon eristämisestä, jotta eristämisen valvonta toteutuu.

20. Miten tehokkaasti ehdotettu 74 §:n säännös kirjaamisvelvoitteesta ja toimittaminen kuukausittain aluehallintovirastoon toteuttaa rajoitustoimenpiteiden valvontaa?

Suurin osa laitoksista kirjaa rajoitustoimenpiteet asiallisesti ja toimittaa tiedon sosiaalityöntekijälle. Jos niin ei ole, siihen puututaan heti. Toki aluehallintoviraston rooli vahvistaa valvontaa.

21. Ovatko ehdotetut jälkihuollon sisältöä koskevat täsmennykset riittäviä?

Ei pääosin

Vapaamuotoiset huomiot kohdasta 21

Hyvä että kiireellinen sijoitus on otettu mukaan. Sen sijaan ajatus siitä, että jälkihuoltoa aletaan suunnitella "viimeistään vuotta ennen sijaishuollon päättymistä" on epärealistinen. Hämeenlinnan jälkihuollossa aloitetaan nykyään jälkihuollon suunnittelu nuoren kanssa 3-6 kuukautta ennen sijoituksen päättymistä. Joillekin nuorille puolikin vuotta on osoittautunut vähän liian aikaiseksi ajankohdaksi jälkihuollon suunnitteluun. Laitoksen ja perhehoitajien tehtävä on tukea nuoren itsenäistymistä ja yhteistyössä nuoren, sijoituspaikan ja jälkihuollon tulee yhdessä ratkaista, koska jälkihuollon suunnittelu aloitetaan. Nuori saattaa hyvinkin pitkään esim. pohtia sitä, mihin hän asettuu asumaan.

Jos alaikäinen siirtyy jälkihuoltoon, mukana tukityössä on muita toimijoita perheen tukemiseksi, esim. perhetyö tai jos perheessä on muita lapsia lastensuojelun asiakkaana, jälkihuoltoa tehdään yhteistyössä avohuollon kanssa. Jokaisen lapsen kohdalla on räätälöitävä erikseen, miten jälkihuoltoa toteutetaan.

22. Ehdotetaan säädettäväksi uusi laki valtion lastensuojelulaitoksista ja täsmennettävän valtion lastensuojeluyksiköiden tehtäviä vaativan sijaishuollon ja perusopetuksen integroituna palveluna. Valtion lastensuojeluyksiköiden tehtävänä olisi vaativan sijaishuollon ja perusopetuksen integroidun palvelun, erityisen huolenpidon sekä lastensuojelun jälkihuollon järjestäminen. Vastaisiko ehdotetun lain 2 § vaativan sijaishuollon tarpeisiin?

Kyllä pääosin

Vapaamuotoiset huomiot kohdasta 22

-

23 a. Pykälä x tai pykälät x-x §:t ovat hyvät ehdotetussa muodossa.

-

23 b. Muutosehdotus pykälään x:

Hämeenlinnan kaupungin lakimiehen kannanotto pykälään 17 ja 83:

Hämeenlinnan kaupungin näkemyksen mukaan ehdotettu 17 § vaatii tarkennusta, jotta se olisi yhdenmukainen kuntien keskinäistä vastuunjakoja koskevan muun lainsäädännön kanssa.

Taustaksi esimerkki:

Kotikuntalain 3 §:n mukaan henkilön kotikunta ei muutu, jos hänen asumisensa toisessa kunnassa johtuu pääasiassa hoidosta perhehoidossa tai laitoshoidossa taikka asumisesta asumispalvelujen avulla.

Vanhan sosiaalihuoltolain 5 luvun mukaan (mikä siis on edelleen voimassa)

42 a § (30.12.2010/1378)

Jos henkilö on sijoitettu perhehoitoon, laitoshoidon tai asumispalvelujen avulla järjestettyyn asumiseen toisen kunnan alueelle ja hän käyttää kotikuntalain (201/1994) 3 a §:ssä säädettyä

kotikunnan valintaoikeuttaan, palveluja koskeva järjestämisvastuu siirtyy muuttopäivästä uudelle kotikunnalle.

42 b § (30.12.2010/1378)

Edellä 16 a ja 42 a §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa vastuu kunnan päätökseen perustuvan perhehoidon, laitoshoidon tai asumispalvelujen tosiasiallisista kustannuksista säilyy aiemmalla kotikunnalla. Uusi kotikunta laskuttaa kustannuksia vastaavan korvauksen aiemmalta kotikunnalta.

Yhteenveto: 17 §:ää tulisi tarkentaa siten, että järjestämis- ja kustannusvastuu vankilan perheosastolle olevien perheiden lastensuojelupalveluista säilyy näiden henkilöiden viimeisimmällä kotikunnalla tai ulkomailta tulleiden osalta Helsingin kaupungilla. Jos henkilö tällaisessa tapauksessa käyttää kotikunnan valintaoikeuttaan kotikuntalain 3 a§:n mukaisesti, järjestämisvastuu siirtyy vankilan perheosaston sijaintikunnalle, mutta kustannusvastuu säilyy aiemmalla kunnalla. Siinä määrin, kun vankilan perheosaston sijaintikunnan, esimerkiksi Hämeenlinnan kaupungin velvollisuuksia lisätään niin päätöksenteon kuin kustannusvastuunkin osalta voimassaolevasta lainsäädännöstä poiketen (mitä Hämeenlinnan kaupunki siis vastustaa), olisi kyseessä uusi kunnalle annettava tehtävä, minkä sitomien resurssien kompensoinnista tulisi lainsäätäjän siinä tapauksessa huolehtia.

Pykälä 83:83 §:ään tulisi lisätä myös lastensuojeluviranomaisen oikeus vaatia väliaikaisen määräyksen tekemistä lapsen olinpaikasta ja siitä, miten lapsen hoito ja kasvatusta on asian tuomioistuinkäsittelyn aikana järjestettävä. Väliaikaista määräystä koskevaa 83 §:n säännöstä on muutettu siten, että viranomaiselta kiellettiin väliaikaisen määräyksen vaatiminen, eli sitä ei voi tehdä ede lapsen puolesta.

23 c. Muutosehdotus pykälän x perusteluihin:

-

Hänninen Marja
Hämeenlinnan kaupunki